

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

6. veljače 2019.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Sudska nadležnost i izvršenje sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima – Uredbe (EZ) br. 44/2001 i (EZ) br. 1346/2000 – Područja primjene navedenih uredbi – Stečaj sudskog ovršitelja – Tužba koju podnosi stečajni upravitelj zadužen za upravljanje stečajnim postupkom i odvijanje stečajnog postupka”

U predmetu C-535/17,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske), odlukom od 8. rujna 2017., koju je Sud zaprimio 11. rujna 2017., u postupku

NK, stečajni upravitelj društva PI Gerechtsdeurwaarderskantoor BV i P. I.-ja protiv

BNP Paribas Fortis NV,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: R. Silva de Lapuerta (izvjestiteljica), potpredsjednica Suda, u svojstvu predsjednice prvog vijeća, A. Arabadjiev, E. Regan, C. G. Fernlund i S. Rodin, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Bobek,

tajnik: R. Schiano, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 5. srpnja 2018.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za osobu NK, stečajnog upravitelja društva PI Gerechtsdeurwaarderskantoor BV i P. I.-ja, B. I. Kraaipoel, T. V. J. Bil, P. M. Veder i R. J. M. C. Rosbeek, *advocaten*,
- za BNP Paribas Fortis NV, F. E. Vermeulen i R. J. van Galen, *advocaten*,
- za portugalsku vladu, L. Inez Fernandes, M. Figueiredo i P. Lacerda, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, R. Troosters i M. Heller, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 18. listopada 2018.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: nizozemski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 1. stavka 2. točke (b) Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.), članka 4. stavka 1. i članka 13. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku (SL 2000., L 160, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 3.) te članka 17. Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 864/2007 od 11. srpnja 2007. o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze („Rim II”) (SL 2007., L 199, str. 40.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 6., str. 73.).
- 2 Taj zahtjev podnesen je u okviru spora između osobe NK, u svojstvu stečajnog upravitelja društva PI Gerechtsdeurwaarderskantoor BV i fizičke osobe P. I. (u daljnjem tekstu: stečajni upravitelj), i društva BNP Paribas Fortis NV (u daljnjem tekstu: Fortis), povodom pokušaja stečajnog upravitelja da u okviru stečajnih postupaka otvorenih u Nizozemskoj povрати iznos koji je jedan od stečajnih dužnika protupravno podignuo s računa kod društva Fortis u Belgiji.

Pravni okvir

Uredba br. 1346/2000

- 3 Uvodne izjave 4., 6., 7. i 23. Uredbe br. 1346/2000 glase:

„4. Za pravilno je funkcioniranje unutarnjeg tržišta potrebno izbjegavati poticanje stranaka da prenose svoju imovinu ili sudski postupak iz jedne države članice u drugu, u potrazi za povoljnijim pravnim položajem („forum shopping”).

[...]

6. U skladu s načelom proporcionalnosti, ovu uredbu trebalo bi ograničiti na odredbe koje uređuju ovlaštenje za pokretanje [otvaranje] stečajnih postupaka i odluke koje se donose neposredno na temelju stečajnih postupaka, te su tijesno povezane s takvim postupkom. K tomu, ova uredba treba sadržavati odredbe u vezi s priznavanjem onih odluka i propisa koji se primjenjuju, a koji također zadovoljavaju to načelo.

7. Stečajni postupci, stečajne nagodbe i slični postupci izuzeti su iz područja primjene Konvencije [od 27. rujna 1968. o sudskoj nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 1972., L 299, str. 32.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 3.), kako je izmijenjena Konvencijom od 29. studenoga 1996. o pristupanju Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske (SL 1997., C 15, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 14., str. 82.)].

[...]

23. Za pitanja koja pokriva, ova uredba trebala bi propisivati jedinstvena pravila o sukobu zakona koja zamjenjuju, unutar njihovog područja primjene, nacionalna pravila međunarodnog privatnog prava. Osim ako nije drugačije određeno, mjerodavni propis je onaj države članice u kojoj se pokreće postupak (*lex concursus*). Ovo pravilo o sukobu zakona treba jednako važiti i za glavni postupak i za lokalne postupke; *lex concursus* uređuje sve učinke stečajnog postupka, postupovne kao i materijalne, na osobe i pravne odnose kojih se to tiče. On određuje sve uvjete za pokretanje, vođenje i okončanje stečajnog postupka.”

4 Članak 3. stavak 1. te uredbe glasi kako slijedi:

„Sudovi države članice unutar čijeg državnog područja se nalazi središte dužnikova glavnog interesa imaju nadležnost pri pokretanju stečajnog postupka. U slučaju trgovačkog društva ili pravne osobe, a u nedostatku dokaza o suprotnom, pretpostavlja se da je mjesto njihova sjedišta ujedno i središte glavnog interesa.”

5 Člankom 4. navedene uredbe propisuje se:

„1. Ako ova uredba ne propisuje drugačije, pravo koje važi za stečajne postupke i njihove posljedice jest ono države članice na čijem državnom području su takvi postupci pokrenuti, a koja se u daljnjem tekstu navodi kao ‚država u kojoj je pokrenut postupak’.

2. Pravom države u kojoj je pokrenut postupak utvrđuju se uvjeti za otvaranje takvih postupaka, njihovo vođenje i njihovo okončanje. Posebno se utvrđuje sljedeće:

[...]

(c) ovlasti dužnika i stečajnog upravitelja;

[...]

(e) učinke stečajnog postupka po važeće ugovore gdje je dužnik jedna od ugovornih stranaka;

(f) učinke stečajnog postupka na postupke pokrenute od strane pojedinačnih vjerovnika, s izuzetkom parnica u tijeku;

[...]

(h) pravila koja uređuju prijavljivanje, verifikaciju i priznavanje tražbina;

[...]

(m) pravila koja se odnose na ništavost, poboynost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za sve vjerovnike.”

6 U skladu s člankom 13. te uredbe:

„Članak 4. stavak 2. točka (m) ne primjenjuje se kada osoba koja je imala korist od radnje štetne za vjerovnike dokaže da:

– je za navedenu radnju mjerodavno pravo države članice različite od one u kojoj je postupak pokrenut,

i

– u tom se slučaju te radnje ni na koji način ne smiju osporiti sukladno tom pravu.”

Uredba br. 44/2001

7 Članak 1. Uredbe br. 44/2001, koji se odnosi na njezino područje, primjene glasi kako slijedi:

„1. Ova se uredba primjenjuje u građanskim i trgovačkim stvarima, bez obzira na vrstu suda. Ne obuhvaća fiskalne, carinske ili administrativne stvari.

2. Ova se uredba ne primjenjuje na:

- (a) status ili pravnu sposobnost fizičkih osoba, imovinska prava proizašla iz bračnog odnosa, oporuka i nasljeđivanja;
- (b) stečaj, postupke u vezi s likvidacijom nesolventnih trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba, postupke prisilnog poravnania ili slične postupke;
- (c) socijalno osiguranje;
- (d) arbitražu.

[...]”

Uredba br. 864/2007

8 Članak 17. Uredbe br. 864/2007 glasi kako slijedi:

„Prilikom ocjene postupanja osobe za koju se utvrđuje odgovornost vodit će se računa da se stvarno i koliko god je to potrebno poštuju sigurnosna pravila i pravila postupanja koja su bila na snazi na mjestu i u vremenu kada se zbio događaj koji je prouzročio odgovornost.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 9 P. I. bio je sudski ovršitelj od 2002. do razrješenja s te dužnosti u prosincu 2008. Za potrebe svojeg ureda sudskog ovršitelja, bio je vlasnik tekućeg računa otvorenog u Belgiji kod društva Fortis. Na tom računu nalazila su se sredstva osoba čije je dugove P. I. prikupljao.
- 10 Tijekom 2006. P. I. je osnovao PI Gerechtsdeurwaarderskantoor BV (u daljnjem tekstu: PI.BV), društvo osnovano na temelju nizozemskog prava, čiji je bio jedini dioničar i rukovoditelj. Svrha društva bila je vođenje P. I.-jeva ureda sudskog ovršitelja, pri čemu je P. I. u društvo PI.BV unio imovinu od te djelatnosti, uključujući tekući račun otvoren kod društva Fortis. Društvo PI.BV bilo je vlasnik i fiducijarnog računa otvorenog u drugoj banci, sa sjedištem u Nizozemskoj, na kojem su se nalazila sredstva dvjestotinjak stranaka ovršiteljeva ureda.
- 11 U razdoblju između 23. i 26. rujna 2008. P. I. je internetskim bankarstvom prebacio ukupno 550 000 eura s tog fiducijarnog računa na račun kod društva Fortis. Nekoliko dana kasnije, između 1. i 3. listopada 2008., P. I. je s tekućeg računa u Fortisu podignuo iznos od 550 000 eura u gotovini. Utvrđeno je da se radilo o kaznenom djelu pronevjere sredstava te je P. I. zbog njegova počinjenja bio osuđen na kaznu zatvora.
- 12 Nad društvom PI.BV proglašen je stečaj 23. lipnja 2009., a nad samim P. I.-jem 2. ožujka 2010.

- 13 U okviru tih stečajnih postupaka stečajni upravitelj pokrenuo je postupak pred rechtbankom Maastricht (Sud u Maastrichtu, Nizozemska), zahtijevajući da se društvu Fortis naloži plaćanje iznosa od 550 000 eura. U prilog svojem tužbenom zahtjevu stečajni upravitelj tvrdio je da je društvo Fortis bilo odgovorno prema svim stečajnim vjerovnicima društva PI.BV i P. I.-ja, dopustivši P. I.-ju, protivno svojim zakonskim obvezama, da slobodno podigne gotovinu te je time nanijelo štetu vjerovnicima stečajne mase dvaju stečajnih postupaka.
- 14 Rechtbank Maastricht (Sud u Maastrichtu) proglasio se nadležnim za razmatranje tužbe stečajnog upravitelja. Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Žalbeni sud u 's-Hertogenboschu, Nizozemska) tu je odluku potvrdio međupresudom od 4. lipnja 2013., utvrdivši da se tužba stečajnog upravitelja temelji isključivo na stečajevima P. I.-ja i društva PI.BV te da stoga ulazi u područje primjene Uredbe br. 1346/2000.
- 15 Rechtbank Maastricht (Sud u Maastrichtu) konačnom presudom naložio je društvu Fortis da plati iznos od 550 000 eura na temelju naknade štete nanese vjerovnicima.
- 16 Povodom žalbe, Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Žalbeni sud u 's-Hertogenboschu) u svojoj međupresudi od 16. veljače 2016. zaključio je da u načelu ne može ponovno odlučivati o pitanju nadležnosti nizozemskih sudova jer je to već učinio u svojoj međupresudi od 4. lipnja 2013. Taj je sud ipak u toj međupresudi od 16. veljače 2016. naveo da iz presuda Suda od 4. rujna 2014., Nickel & Goeldner Spedition (C-157/13, EU:C:2014:2145) i od 11. lipnja 2015., Comité d'entreprise de Nortel Networks i dr.(C-649/13, EU:C:2015:384) proizlazi da su Fortisovi argumenti, prema kojima je odluka o nadležnosti nizozemskih sudova iz međupresude od 4. lipnja 2013. pogrešna, *a priori* osnovani, tako da je podnošenje kasacijske žalbe o tom pitanju dopušteno.
- 17 Nadalje, Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Žalbeni sud u 's-Hertogenboschu) utvrdio je da je tužba koju je stečajni upravitelj podnio protiv Fortisa takozvana tužba „Peeters/Gatzen”, čije je načelo utvrdio Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske) presudom od 14. siječnja 1983. Na temelju takve tužbe Peeters/Gatzen stečajni upravitelj u određenim okolnostima može podnijeti tužbu za naknadu štete na temelju izvanugovorne odgovornosti protiv treće osobe koja je sudjelovala u počinjenju štete koju su pretrpjeli svi vjerovnici, čak i ako samom stečajnom dužniku takva tužba nije bila na raspolaganju. Prema toj sudskoj praksi, sredstva ostvarena takvom tužbom koju je u interesu svih vjerovnika podnio stečajni upravitelj ulaze u stečajnu masu.
- 18 Stečajni upravitelj pred sudom koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku, Hoge Raadom de Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske), podnio je žalbu protiv presude Gerechtshofa 's-Hertogenbosch (Žalbeni sud u 's-Hertogenboschu) od 16. veljače 2016. Fortis je pak protiv iste presude podnio protužalbu, prigovarajući Gerechtshofu 's-Hertogenbosch (Žalbeni sud u 's-Hertogenboschu), među ostalim, da se proglasio nadležnim na temelju Uredbe br. 1346/2000 za odlučivanje o tužbi koju je podnio stečajni upravitelj.
- 19 Sud koji je uputio zahtjev smatra da postoji razumna dvojba o tome treba li tužbu Peeters/Gatzen smatrati tužbom uređenom samo posebnim pravilima stečajnog postupka, tako da ona zbog toga ne bi bila obuhvaćena područjem primjene Uredbe br. 44/2001.
- 20 Sud koji je uputio zahtjev također izražava dvojbe u vezi s pitanjem je li za utvrđivanje prava mjerodavnog za tužbu uvijek relevantno kvalificiranje tužbe u okviru ispitivanja nadležnosti, tako da prema članku 4. Uredbe br. 1346/2000 uvijek postoji veza između nadležnosti i mjerodavnog prava.
- 21 Naposljetku, ako je za tužbu Peeters/Gatzen mjerodavno materijalno pravo nizozemsko pravo, sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje treba li u takvoj situaciji za ocjenu protupravnosti određene radnje – prema analogiji s člankom 17. Uredbe (EZ) br. 864/2007 u vezi s člankom 13. Uredbe br. 1346/2000 – ipak uzeti u obzir sigurnosna pravila i pravila postupanja na snazi u mjestu gdje se dogodila navodna protupravna radnja, kao što su financijska pravila postupanja za banke.

- 22 U tim je okolnostima Hoge Raad der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Je li tužba za naknadu štete – koju stečajni upravitelj na temelju svoje ovlasti upravljanja stečajnom masom i likvidiranja stečajne mase iz članka 68. stavka 1. Zakona o stečaju podnosi u ime svih vjerovnika stečajnog dužnika protiv treće osobe zbog protupravne radnje treće osobe prema vjerovnicima, pri čemu sredstva ostvarena na temelju te tužbe, u slučaju uspjeha, ulaze u stečajnu masu – obuhvaćena izuzećem iz članka 1. stavka 2. točke (b) Uredbe br. [44/2001]?
  2. Ako je odgovor na prvo pitanje potvrđan i ako je, prema tome, predmetna tužba obuhvaćena Uredbom [br. 1346/2000], vrijedi li za tu tužbu prema članku 4. stavku 1. navedene uredbe – kako u odnosu na ovlast upravitelja da podnese tužbu tako i u odnosu na mjerodavno materijalno pravo – pravo koje vrijedi za stečajne postupke u državi članici na čijem je državnom području postupak pokrenut?
  3. Ako je odgovor na drugo pitanje potvrđan, trebaju li sudovi država članica u kojima je pokrenut stečajni postupak u tom slučaju –analogijom ili ne – uzeti u obzir:
    - (a) odredbe članka 13. Uredbe Vijeća [br. 1346/2000] na način da se tuženik protiv tužbe stečajnog upravitelja za račun svih vjerovnika može braniti tako da dokaže da njegove radnje ne bi dovele do njegove odgovornosti ako bi se ocjenjivale prema pravu koje bi bilo mjerodavno za tužbu da ju je umjesto upravitelja podnio pojedinačni vjerovnik zbog protupravne radnje;
    - (b) odredbe članka 17. Uredbe [br. 864/2007], u vezi s člankom 13. Uredbe [br. 1346/2000], odnosno sigurnosnim pravilima i pravilima postupanja na snazi u mjestu gdje se dogodila navodna protupravna radnja, kao što su financijska pravila postupanja za banke?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 23 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku u biti pita treba li članak 1. stavak 1. i stavak 2. točku (b) Uredbe br. 44/2001 tumačiti na način da je tužba poput one u glavnom postupku, predmet koje je naknada štete na temelju izvanugovorne odgovornosti i koju podnosi stečajni upravitelj u okviru stečajnog postupka, a sredstva ostvarena u slučaju njezina uspjeha ulaze u stečajnu masu, obuhvaćena pojmom „građanske i trgovačke stvari” u smislu stavka 1. te odredbe i stoga ulazi u materijalno područje primjene navedene uredbe.
- 24 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je, oslanjajući se osobito na pripreme radove vezane uz Konvenciju od 27. rujna 1968. o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (u daljnjem tekstu: Konvencija iz Bruxellesa), sadržaj koje preuzima Uredba br. 44/2001, Sud presudio da potonju uredbu, kao i Uredbu br. 1346/2000, treba tumačiti na način da se izbjegnu sva preklapanja pravnih pravila koja ti tekstovi propisuju kao i sve pravne praznine. Slijedom toga, tužbe koje su na temelju članka 1. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 44/2001 isključene iz njezina područja primjene jer ulaze u područje „stečaja, postupaka koji se odnose na likvidaciju nesolventnih trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba, postupaka poravnanja i sličnih postupaka” ulaze u područje primjene Uredbe br. 1346/2000. Nasuprot tomu, tužbe koje ne ulaze u područje primjene članka 3. stavka 1. Uredbe br. 1346/2000 ulaze u područje primjene Uredbe br. 44/2001 (presuda od 9. studenoga 2017., *Tünkers France i Tünkers Maschinenbau*, C-641/16, EU:C:2017:847, t. 17.).
- 25 Sud je također istaknuo da je, kao što to proizlazi osobito iz uvodne izjave 7. Uredbe br. 44/2001, namjera zakonodavca Unije bila zadržati široko shvaćanje „građanske i trgovačke stvari” iz članka 1. stavka 1. te uredbe i, slijedom toga, široko područje njezine primjene. S druge strane, područje

primjene Uredbe br. 1346/2000, u skladu s njezinom uvodnom izjavom 6., ne smije se široko tumačiti (presuda od 9. studenoga 2017., Tünkers France i Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, t. 18.).

- 26 Sud je presudio da su samo tužbe koje izravno proizlaze iz stečajnih postupaka te su s njima tijesno povezane isključene iz područja primjene Konvencije iz Bruxellesa i, posljedično tomu, Uredbe br. 44/2001 (vidjeti u tom smislu presude od 22. veljače 1979., Gourdain, 133/78, EU:C:1979:49, t. 4. i od 19. travnja 2012., F-Text, C-213/10, EU:C:2012:215, t. 22. i 24.). Slijedom toga, samo te tako okarakterizirane tužbe ulaze u područje primjene Uredbe br. 1346/2000 (vidjeti u tom smislu presudu od 9. studenoga 2017., Tünkers France i Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, t. 19. i navedenu sudsku praksu).
- 27 Nadalje, to je isti kriterij kao što je onaj proizišao iz sudske prakse Suda koja se odnosi na tumačenje Konvencije iz Bruxellesa, koji je iznesen u uvodnoj izjavi 6. Uredbe br. 1346/2000 u svrhu definiranja njezina cilja i koji je potvrđen u Uredbi (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (SL 2015., L 141, str. 19. i ispravak SL 2016., L 349, str. 9.), koja se na ovaj predmet ne primjenjuje *ratione temporis*, a koja u članku 6. predviđa da su sudovi države članice na čijem je državnom području pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti nadležni za svaku tužbu koja izravno proizlazi iz postupka u slučaju nesolventnosti i koja je s njim tijesno povezana.
- 28 Mjerodavni kriterij Suda za utvrđivanje pravnog područja u koje spada neka tužba nije njezin postupovni kontekst, već pravna osnova. U skladu s tim pristupom, valja ispitati temelji li se pravo ili obveza koja je osnova tužbe na općim pravilima građanskog i trgovačkog prava ili na posebnim odredbama koje se primjenjuju na stečajne postupke (presude od 4. rujna 2014., Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, t. 27.; od 9. studenoga 2017., Tünkers France i Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, t. 22. i od 20. prosinca 2017., Valach i dr., C-649/16, EU:C:2017:986, t. 29.).
- 29 Naime, činjenicom da je, nakon što je otvoren stečajni postupak, stečajni upravitelj imenovan u tom postupku podnio tužbu te da on postupa u interesu vjerovnika sadržajno se ne mijenja narav tog tužbenog zahtjeva, koji je neovisan o stečajnom postupku i na koji se i dalje primjenjuju materijalna pravila općeg prava (vidjeti analogijom presude od 10. rujna 2009., German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, EU:C:2009:544, t. 31. i 33. i od 4. rujna 2014., Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, t. 29.).
- 30 S druge strane, u skladu sa sudskom praksom Suda, odlučujući element za odluku o tome treba li primijeniti iznimku iz članka 1. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 44/2001 jest stupanj povezanosti tužbe i stečajnog postupka (presuda od 9. studenoga 2017., Tünkers France i Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, t. 28. i navedena sudska praksa).
- 31 U predmetnom slučaju iz zahtjeva za prethodnu odluku najprije proizlazi da tužbu Peeters/Gatzen, koja je prvi put potvrđena sudskom praksom Hoge Raada der Nederlanden (Vrhovni sud Nizozemske) u presudi od 14. siječnja 1983., može podnijeti stečajni upravitelj u interesu svih stečajnih vjerovnika u okviru svoje opće zadaće upravljanja stečajnom masom i njezine likvidacije, pri čemu je ta zadaća priznata relevantnim nacionalnim zakonodavstvom. Potom će sredstva ostvarena tužbom, u slučaju da zahtjev bude prihvaćen, ući u stečajnu masu u korist svih vjerovnika, kako bi bila podijeljena u skladu s pravilima likvidacijskog plana. Nadalje, kako bi se odlučilo o takvoj tužbi podnesenoj tijekom stečajnog postupka, s jedne strane, nije potrebno ispitivati pojedinačni položaj svakog od predmetnih vjerovnika i, s druge strane, treća osoba protiv koje je podnesena tužba ne može protiv stečajnog upravitelja isticati sredstva obrane koja bi joj bila na raspolaganju protiv svakog od vjerovnika pojedinačno.

- 32 Međutim, valja utvrditi da su sve karakteristike tužbe Peeters/Gatzen spomenute u prethodnoj točki dio postupovnog konteksta u kojem se ona nalazi. Naime, ako se takva tužba podnosi tijekom stečajnog postupka, to u interesu svih vjerovnika čini stečajni upravitelj u okviru svoje zadaće upravljanja stečajnom masom i njezine likvidacije, u skladu s relevantnim nacionalnim zakonodavstvom, i stoga sredstva ostvarena tom tužbom ulaze u stečajnu masu.
- 33 Nadalje, prema dokazima koji proizlaze iz spisa podnesenog Sudu, tužba koju je protiv Fortisa podnio stečajni upravitelj čini tužbu na temelju izvanugovorne odgovornosti. Svrha takve tužbe stoga je osuda Fortisa na temelju navodnog nepoštovanja njegovih obveza u području nadzora, u skladu s kojima je trebao odbiti izvršiti transakcije P. I.-jeva podizanja 550 000 eura u gotovini, koje su, prema mišljenju stečajnog upravitelja, uzrokovale štetu vjerovnicima.
- 34 Stoga se, s obzirom na te elemente, takva tužba temelji na općim pravilima građanskog i trgovačkog prava, a ne na posebnim pravilima koja vrijede za stečajne postupke.
- 35 Naposljetku, čak i ako je u glavnom postupku povezanost sa stečajnim postupkom nesumnjiva, s obzirom na to da se radi o tužbi koju je podnio stečajni upravitelj u interesu vjerovnika, nesporno je da, kao što to proizlazi iz spisa podnesenog Sudu, takvu tužbu mogu podnijeti vjerovnici pojedinačno, bilo prije otvaranja ili nakon okončanja stečajnog postupka ili tijekom njegova odvijanja.
- 36 U tim okolnostima, i kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u točki 68. svojeg mišljenja, tužba poput one u glavnom postupku – koju, s jedne strane, može podnijeti sam vjerovnik, tako da ona nije u isključivoj ovlasti stečajnog upravitelja, i koja je, s druge strane, neovisna o otvaranju stečajnog postupka – ne može se smatrati izravnom i neodvojivom posljedicom takvog postupka.
- 37 Stoga valja utvrditi da se takva tužba ne temelji na posebnim pravilima koja se odnose na stečajne postupke, već, nasuprot tomu, na općim pravilima građanskog i trgovačkog prava i da se, posljedično tomu, ne nalazi izvan područja primjene Uredbe br. 44/2001.
- 38 S obzirom na ta razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 1. stavak 1. i stavak 2. točku (b) Uredbe br. 44/2001 treba tumačiti na način da je tužba poput one u glavnom postupku, predmet koje je zahtjev za naknadu štete na temelju izvanugovorne odgovornosti i koju podnosi stečajni upravitelj u okviru stečajnog postupka, a sredstva ostvarena u slučaju njezina uspjeha ulaze u stečajnu masu, obuhvaćena pojmom „građanske i trgovačke stvari” u smislu stavka 1. te odredbe i da stoga ulazi u materijalno područje primjene navedene uredbe.

Drugo i treće pitanje

- 39 Na drugo i treće pitanje nije potrebno odgovoriti jer su ona postavljena samo pod pretpostavkom da Sud odluči da je tužba poput one u glavnom postupku obuhvaćena izuzećem iz članka 1. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 44/2001.

Troškovi

- 40 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 1. stavak 1. i stavak 2. točku (b) Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o sudskoj nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da je tužba poput one u glavnom postupku, predmet koje je zahtjev za naknadu štete na temelju izvanugovorne odgovornosti i koju podnosi stečajni upravitelj u okviru stečajnog postupka, a sredstva ostvarena u slučaju njezina uspjeha ulaze u stečajnu masu, obuhvaćena pojmom „građanske i trgovačke stvari” u smislu stavka 1. te odredbe i da stoga ulazi u materijalno područje primjene navedene uredbe.

Potpisi